

KOSCEL'ANKA

obecné noviny

Noviny občanov obce Kostol'any nad Hornádom

roč. XII., číslo 3.

október 2016

Škola opäť otvorila svoje brány

S nástupom septembra sa už tradične otvárajú aj brány školy. Je to aj symbolický koniec leta a prázdnin, niektoré deti sa tešia, iné smútia.

Vzdelanie je však veľmi dôležité a je vždy dobré, ak je aj dostupné. Preto sme veľmi radi, že aj v našej obci sa nachádza škola, ktorá má už niekoľkostoročnú tradíciu a už od minulosti bola centrom elementárneho vzdelania aj pre okolité obce. Svoju kvalitu si udržiavala vždy vďaka zanieteným pedagógom. Túto tradíciu a dobré meno školy chceme zachovať naďalej. Žiakov čaká príjemné prostredie, kvalitne a moderne vybavená škola s areálom. Verím, že všetci tí, ktorí sa rozhodli umiestniť svoje deti do našej školy, nebudú ľutovať. Veď už história ukázala, že z nej vyšli šikovní a vzdelaní ľudia, ktorí sa v živote uplatnili.

Život prináša aj zmeny a jednou z nich bola aj obmena vedenia školy. Doterajšej riaditeľke sa funkčné obdobie naplnilo a v konkurze, ktorý sa uskutočnil v mesiaci august, sa už o túto pozíciu neuchádzala. Novým riaditeľom sa stal Mgr. Kamil Sinčák. Stojá pred ním nové výzvy a plány, pri plnení ktorých mu spoločne držíme prsty. Doterajšej riaditeľke Mgr. Valérii Hajnalovej ďakujeme za doterajšiu prácu. Školákom prajeme veľa chuti do učenia a dobré výsledky, aby sa aj vďaka našej škole v živote dobre uplatnili a robili dobré meno našej obci.

Už v budúcom čísle sa nový riaditeľ predstavuje aj so svojou predstavou, kam chce tunajšiu školu posunúť.

Váš starosta

Z obsahu

Vysporiadanie obecných pozemkov dlhodobo užívaných inými osobami

viac na str. 3

Návšteva z Ameriky

s.7

Čo nového v obci?

str. 5

Rekonštrukcia zvonov farského kostola

strana 9

Dopravná situácia v obci

Mnohých občanov Kostolian znepokojuje narastajúca doprava cez našu obec. Z tohto dôvodu dochádza k predkladaniu množstva požiadaviek na vedenie obce a ľudia žiadajú takmer okamžité riešenie, niekedy až hraničiace s nereálnymi predstavami, akým spôsobom by sa mala dopravná situácia v obci vyriešiť.

Územný plán obce síce rieši v súvislosti s prekládkou železničnej trate aj obchvat obce, treba si však uvedomiť, že je to len plán pre budúcnosť, pre prípad, ak dôjde k výraznejšej investícii, aby sa už vyvolané zmeny udiali v zmysle územného plánu. Plán je plán, prekládka železnice, zdá sa, je hubbou ďalej budúcnosti a aj s ňou súvisiaci obchvat, preto sa zamerajme na problémy, na ktoré máme dosah dnes.

Problém s motorizáciou by som rozdelil do dvoch skupín. Za prvé je to problém s **nákladnou prepravou**. Tá ma predovšetkým súvis s existenciou lomov Trebejov a Hradová a s obaľovačkou asfaltov v Trebejove. Koridor prepravy z jednej alebo druhej prevádzky smeruje cez našu obec. Nákladné auta využívajú štátne cesty, preto obec prepravu zakázať nemôže.

Výrazným problémom trvajúcim už pol storočia je prevoz dolomitu na nakladaciu rampu umiestnenú priamo v obci. Spoločnosť Carneuse sa dlhodobo správala voči obci i občanom arogantne, návrhy a požiadavky zo strany obce neboli akceptované (napríklad dôkladnejšie kropenie už od začiatku obce, zametanie ulíc, resp. aby spoločnosť prispela obci na zametací stroj, požiadavka úpravy ulice a pod.). Dlhodobé nakopenie problémov a neochota zo strany spoločnosti daný stav riešiť, vyústila aj vďaka nátlaku občanov k reakcii spoločnosti Carneuse, ktorá odpovedala zrušením expedície prostredníctvom rampy a nájdením náhradného riešenia. Prepravu dolomitu prevzala na seba spoločnosť Kovplus a expedícia sa vykonáva v areáli bývalej Chemiky. Táto zmena po 50. rokoch odľahčila od dopravy ulice Staničná a MUDr. Hoffmanna. Občania na týchto uliciach si snáď po rokoch vydýchli. Aj keď sme sa nákladných áut prevážajúcich dolomit v obci nezbavili, vozidlá aspoň spomalili a jazdia zaplachtené, čo výrazne prispelo k zlepšeniu stavu. Najvýraznejším zlepšením je zastavenie prevádzky rampy, ktorá už neruší občanov, znížila sa preto hlučnosť aj prašnosť v danej lokalite, nehovoriac o bezpečnosti, ktorá sa vplyvom zmiernenia prepravy po daných uliciach voči chodcom zvýšila.

Ak som na začiatku spomínal, že problém s dopravou je potrebné rozdeliť na dve skupiny, tak tou ďalšou je narastajúca **osobná doprava**. A na tomto už nesieme všetci svoj podiel viny, keďže nárast dopravy je priamo úmerný nárastu našej pohodlnosti či kúpyschopnosti. Obec je vstupom do Hornádskej doliny, preto je akýmsi lievikom, cez ktorý sa preženú množstvá áut našich občanov, ale aj obyvateľov susedných dedín, chatárov a rekreantov. Okolité obce sa takisto rozrastajú. Uvediem len príklad obce Sokol, ktorá ešte v roku 1998 mala okolo 650 obyvateľov, dnes v Sokoli žije už takmer 1 100 ľudí. Osobné vozidlo je už v súčasnosti samozrejmosťou takmer každej domácnosti, v niektorých

Rýchlosť pri vstupe do obce zaznamenáva merač rýchlosti

domácnostiach je áut už takmer na osobu. S narastajúcim počtom áut sú spojené ďalšie problémy, ako parkovanie na uliciach, blokovanie plynulosti premávky a dopravnej obslužnosti (prejazdu smetiarskych áut). Miestne ulice sú úzke a neboli budované na takúto dopravnú záťaž. Možno skonštatovať, že novým fenoménom je „vnútroobecná“ doprava, keď už aj v rámci obce na väčšie, menšie, ale už aj tie najmenšie vzdialenosti sa prepravujeme autami. Na autách už chodíme na nákupy, na návštevy, na zastupiteľstvo, do školy, do kostola i do krčmy. V tejto súvislosti si už musí každý sám za seba zodpovedať otázku, či taktiež neprispieva k zvýšenej dopravnej náročnosti v obci. Podľa údajov z posledného sčítania do-

pravy v našej obci, denne Kostolianmi prejde priemerne 4200 vozidiel.

Obec v rámci svojich možností sa pokúša robiť kroky, ktoré majú prispieť k zlepšeniu situácie. Po dlhom čase sa vďaka spoločnosti Eurovia, a.s., podarilo pri vstupe do obce od Košíc umiestniť prvý merač — radar rýchlosti (bude dodaný aj kamerový záznam). Merač plánujeme podľa finančných možností umiestniť aj pri vstupe do obce smerom od Malej Viesky, ale potrebný by bol aj na iných miestach.

Postupne plánujeme vylepšovať dopravné značenie v obci (umiestňovanie zrkadiel v neprehľadných častiach, doplnenie dopravného značenia), všetko si však vyžaduje projektovú prípravu a schválenie dopravnej polície a odboru dopravy na okresnom úrade. Plánujeme riešiť komplexnú úpravu ulice MUDr. Hoffmanna, kde je už situácia s motorovými vozidlami neúnosná a rovnako aj stav cesty. Ulica si zaslúži chodník pre peších a takú úpravu, aby sa usmernilo parkovanie a nevytvárala sa prekážka v prejazde.

V spolupráci so správcou cesty chceme riešiť opatrenia na hlavnej ceste — zvodidlá, resp. zábradlie okolo mlyna, prechody pre chodcov a ďalšie.

Obec bude iniciovať častejšie merania rýchlosti v obci a rešpektovanie jednosmerného okruhu ulíc Staničná a Hoffmanna.

Záverom však chceme prízvukovať aj ďalšiu podstatnú vec. Ak by sa vodiči správali ohľaduplne a rešpektovali všetko potrebné, čo sa v premávke rešpektovať má, tak dopravná situácia by bola o to pokojnejšia a bezpečnejšia. Nemuseli by sme riešiť požiadavky na umiestňovanie retardérov, dopravných značiek, meračov rýchlosti a pod., lebo by boli bezpredmetné.

Ešte zopár pravidiel:

Upozorňujeme aj na situácie, keď na križovatkách chýba dopravné značenie, platí **pravidlo pravej ruky!** (Južná — Svornosti, Západná — Lesná, atď.).

Na miestnych komunikáciách, ktoré sa nachádzajú v obytných zónach, je potrebné prispôbiť rýchlosť vzhľadom na možnosť hier detí na ulici, pohyb chodcov a pod.

Mať na zreteli zákaz dlhodobého parkovania na miestnych komunikáciách a priestranstvách, pokiaľ to nebolo obcou vopred povolené. Na parkovanie vozidiel využívať prioritne svoje dvory!

Mgr. Anton Medvec

Čo nového v obci?

Dovoľte, aby som sa stručne zmienil o uskutočnených akciách a novinkách v našej obci, pre všetkých všímavých i menej všímavých, jednoducho, aby sa vedelo, na čom sa za uplynulý čas pracovalo a pracuje.

- úprava účelovej komunikácie k chatovej lokalite *Pod Rohom* v spolupráci s Občianskym združením *Pod Rohom* (riešili sme akútny stav neprechodnej cesty v dôsledku rozbužnenej vegetácie).
- nové verejné osvetlenie na cintoríne.
- dokončenie prvej etapy rekonštrukcie zábradlia na potoku *Hrubeč* na *Hrubečskej* ulici (270 m úsek).
- inštalácia dopravného radaru— merača rýchlosti na *Košickej* ulici.
- úprava ulíc *Sokoľská* a *Sosnová*—frézovanou asfaltovou drvou.
- zabezpečenie finančných zdrojov na nákup hasičskej techniky—kalového a plavákového čerpadla, ktoré budú nápomocné dobrovoľným hasičom v prípade povodní, či pri iných príležitostiach.
- zabezpečenie nenávratnej dotácie v sume 22 490 Eur na projekt **Zintenzívnenie separovaného zberu v obci *Kostoľany nad Hornádom***, podporený Recyklačným fondom. V rámci projektu boli zakúpené 120 l a 1100 l nádoby na separovaný odpad a dva veľkokapacitné kontajnery. Zabezpečila sa tlač propagačných materiálov. Nádoby budú čoskoro distribuované do domácností.
- dokončenie oplotenia zberného miesta (je tu možné uložiť stavebnú suť malého množstva a nadrozmernej odpad po dohode s obecným úradom).
- priebežná likvidácia divokých skládok v katastri obce.
- postupná obnova verejného osvetlenia, svietidlá, ktoré doslúžili, sú nahrádzané úspornými LED svietidlami, doplníme svietidlá tam, kde je osvetlenie nedostatočné.
- odstránenie starých lúčových svietidiel verejného osvetlenia v parku, ktoré doslúžili a spôsobovali skrat a následne niekoľkodňové výpadky verejného osvetlenia v časti obce. Nové osvetlenie bude možné zrealizovať až po majetkoprávnom vysporiadaní pozemkov parku.
- údržba verejnej zelene.
- začíname s komplexnou rekonštrukciou Domu nádeje (strecha, severná okenná stena, fasáda) a so záhradníckou úpravou záhonov pri ceste na cintorín. Ostatné práce sa dokončia na budúci rok.
- úprava poškodených schodíkov na chodníku *Dlhá*—*Sokoľská*.
- obnova cestného mostíka pred školou.
- neustále riešime poruchy na verejnej kanalizácii (vynaložené financie chýbajú na rozvoj iných oblastí).

Mgr. Anton Medvec

Úprava *Sokoľskej* ulice

Úprava ulice *Sosnová*

Práce pri zväraní zábradlia

Jedinečná možnosť vysporiadať si dlhodobu užívanú pozemky patriace obci

V obci evidujeme množstvo prípadov, keď vedome i nevedome došlo k neoprávnenému užívaniu časti pozemkov, ktoré sú vo vlastníctve obce, bez toho, aby sa obci platilo za ich užívanie nájomné. Mnohokrát šlo o posunutie oplotenia, zle vymeranie pozemku v minulosti, nepresnosti v katastrálnom operáte, ale aj o úmyselný záber pozemku. Teraz, je jedinečná možnosť takto užívané pozemky majetkovoprávne vysporiadať, pretože Obecné zastupiteľstvo v Kostol'anoch nad Hornádom (ďalej len OZ) na svojom zasadnutí dňa 30.8.2016 uznesením číslo 89/2016 schválilo Konceptný zámer — Majetkovoprávne vysporiadanie obecných pozemkov dlhodobu užívaných inými osobami.

Celé znenie konceptného zámeru nájdete na webovej stránke obce v sekcii nakladanie s majetkom, alebo na obecnom úrade, my tu z neho vyberáme najdôležitejšie ustanovenia:

Článok 1 Súčasný stav

Susediace pozemky, ktoré majú byť majetkovoprávne vysporiadané, spĺňajú nasledovné podmienky:

1. Pozemok je vo vlastníctve obce.
2. Pozemok **nie je pre obec potrebný na účely vo verejnom záujme.**
3. Pozemok je oddelený od ostatnej časti pozemku obce stavebným alebo prírodným oplotením, ktoré takúto časť obecného pozemku zreteľne a jasne vymedzuje a tvorí jasne definovanú užívateľskú hranicu.
4. Pozemok je zreteľne užívaný vlastníkom susedného pozemku, ktorým je iná osoba ako obec. **Len vlastník susedného pozemku, ktorý je súčasne užívateľom predmetného obecného pozemku, môže požiadať o jeho odkúpenie.**
5. Terajší užívateľ pozemok riadne užíva, stará sa o pozemok a udržiava na ňom poriadok a čistotu.
6. Pozemok nie je oplotený v zmysle bodu č. 3, užívateľ sa aj napriek tomu riadne o pozemok stará, chce ho od obce odkúpiť, no neplánuje a nemusí ho ani v budúcnosti oplotiť.
7. Na pozemku sa nenachádza žiadna stavba, ktorá podlieha povoľovaniu alebo ohláseniu v zmysle stavebného zákona.
8. Na pozemku môžu byť umiestnené spevnené plochy, komunikácie, alebo chodníky, ktoré vybudoval terajší užívateľ.

Článok 2 Žiadúci stav

Susediace pozemky, ktoré nie sú pre obec potrebné na účely vo verejnom záujme, sú vo vlastníctve ich užívateľov. Susediace pozemky, ktoré sú pre obec potrebné na účely vo verejnom záujme, sú užívateľmi vypratané bez možnosti ich odkúpenia.

Článok 3 Konvergenčné opatrenia

Obec ponúkne užívateľom možnosť dodatočného majetkovoprávneho vysporiadania susediacich pozemkov formou ich odkúpenia za podmienok schválených OZ.

Ak sa na susediacom pozemku nachádza stavba, ktorá spĺňa podmienky povolenia alebo ohlásenia podľa zákona 50/1976 Zb. (Stavebný zákon), bude posudzovaná a riešená v osobitnom konaní podľa uvedeného zákona.

Obec použije dostupné technické pomôcky (katastrálna mapa, ortofotomapa, miestne zisťovanie) na zistenie stavu nelegálneho užívania susediacich pozemkov. Následne vyzve ich užívateľov na odkúpenie podľa schválených pravidiel. Užívateľ susediacich pozemkov je oprávnený na základe výzvy obce takýto pozemok v stanovenej lehote odkúpiť podľa schválených pravidiel.

Susediace pozemky, ktoré sú pre obec potrebné na účely vo verejnom záujme (verejný záujem na danom pozemku schválí OZ), bude ich užívateľ povinný v stanovenej lehote vypratať bez možnosti odkúpenia.

Náklady spojené s potrebnými technickými a zmluvnými podkladmi (geometrický plán, kúpna zmluva, vklad do katastra, ...), zaplatí kupujúci. V prípade, že ide o skupinu susediacich pozemkov, je vhodné, aby si užívatelia nechali vypracovať technické a zmluvné podklady spoločne z dôvodu nižších nákladov.

Obec týmto Konceptným zámerom prejavuje vôľu nepostihovať doteraz nelegálne užívané susediace pozemky s podmienkou ich dodatočného majetkovoprávneho vysporiadania odkúpením v lehote do 30.12.2017.

Lehota na vysporiadanie začala plynúť dňom schválenia tohto konceptného zámeru OZ. V lehote bude môcť žiadateľ odkúpiť susediaci pozemok, pričom v každom prípade pôjde o prípad hodný osobitného zreteľa, za zvýhodnenú cenu za 1m², ktorú na tento účel schválí OZ pri schvaľovaní predaja.

Po uplynutí lehoty na vysporiadanie budú zistené prípady nelegálneho užívania susediaceho pozemku riešené výzvou na vypratanie pozemku alebo okamžité majetkovoprávne vysporiadanie s odpredajom za cenu podľa schválenia OZ. V oboch prípadoch bude užívateľovi **dodatočne vyúčtovaný prenájom.**

Výzva na väčšiu starostlivosť o svoje prostredie

Milí občania, touto cestou Vás vyzývame, aby ste venovali pozornosť úpravám priestorov aj za oplatením vašich pozemkov. **Je potrebné orezávať prevísajúce konáre stromov a kríkov z vašich pozemkov na miestne komunikácie a priestranstvá.** Sú úseky, kde bránia prejazdu väčších áut (najmä smetiárom).

Taktiež Vás vyzývame, aby ste si **vo vlastnej réžii upravovali kosením svoje priedomia.** Obec nemá na takúto službu dostatočnú kapacitu a ľudí. Kedysi to robil každý občan s úplnou samozrejmosťou, veď ide o váš vstup na pozemok a vaše bezprostredné okolie. Upozorňujeme aj na zaburinené pozemky na území obce a v jej katastri. **Povinnosťou každého majiteľa je minimálne dvakrát ročne upraviť pozemok kosením.** Zanedbanie tejto povinnosti môže byť sankciované prostredníctvom Okresného úradu—pozemkového odboru alebo obcou na základe zákona č. 369/1990 Z.z.

Arogancia staviteľov bez hraníc???

Na stránkach týchto novín sme už upozorňovali na postupy pri rôznych stavbách a prístavbách. Veľakrát sme svedkami toho, že mnohí lepia prístavby hlava—nehlava a bez ohlásenia či povolenia. Je potrebné si uvedomiť, že takýmito „prilepeninami“ k rodinným domom dochádza k zásahu do statiky, zmene zastavanej plochy, nelegálnemu nárastu zastavanej plochy, ktorej skutočná rozloha by sa mala objaviť na katastri, ale aj v daňovom priznaní. Napriek výzvam stále dochádza k porušeniam stavebného zákona a iných ustanovení, nehovoriac, že niekedy sú stavby realizované aj na cudzích pozemkoch. Obec bude preto vykonávať námatkové kontroly a voči previnilcom bude začaté priestupkové konanie spojené s udelením pokuty.

O čom rokovalo obecné zastupiteľstvo

Z uznesení zo 7. riadneho rokovania Obecného zastupiteľstva v Kostol'anoch nad Hornádom dňa 14. 6. 2016 vyberáme:

Obecné zastupiteľstvo schválilo:

- Návrh VZN č. 2/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Kostol'any nad Hornádom.
- Smernicu č. 1/2016 – Smernica monitorovacieho kamerového systému obce Kostol'any nad Hornádom.
- Zmluvu o zriadení vecného bremena Obec Kostol'any nad Hornádom a Slovak Telekom, a.s
- Záverečný účet obce Kostol'any nad Hornádom za rok 2015 a stanovisko hlavného kontrolóra obce k záverečnému účtu obce za rok 2015.

Z uznesení z 8. riadneho rokovania Obecného zastupiteľstva v Kostol'anoch nad Hornádom dňa 30. 8. 2016 vyberáme:

Obecné zastupiteľstvo schválilo:

- Koncepcný zámer – Majetkoprávne vysporiadanie obecných pozemkov dlhodobo užívaných inými osobami.
- Komunitný plán sociálnych služieb obce Kostol'any nad Hornádom.
- Dodatok č. 2 k Smernici o bližších podmienkach určovania a vyberania úhrad za služby poskytované obcou Kostol'any nad Hornádom.
- Rozpočtové opatrenie č. 2/2016.
- Čerpanie rozpočtu 1. polrok 2016 (január – jún).

Ocú

Pozor na správne podané daňové priznanie

Milí občania, majitelia nehnuteľností, chatári, stavebníci!

Pozor na správne údaje v daňových priznaniach! Nezabúdajte, že pri každej zmene—či ste nehnuteľnosť dedili, kupovali, prijali darom, je potrebné danú zmenu nahlásiť, resp. podať nové daňové priznanie.

Daňové priznanie sa opravuje, resp. mení aj pri iných zmenách. Ak máte vydané stavebné povolenie, ak ste kolaudovali, pristavovali, nadstavovali, je taktiež potrebné podať nové daňové priznanie. Taktiež je potrebné aktualizovať údaje—zmenu bydliska, majiteľov, kontaktných údajov a podobne.

Daňové priznania sa podávajú vždy do konca januára príslušného roka.

Zmeny je potrebné nahlasovať aj pri komunálnom odpade—počty osôb v domácnosti.

Je potrebné nahlasovať aj zmeny, pokiaľ chováte psov (prihlasovanie, odhlasovanie, nahlásenie aktuálneho počtu).

Ocú

Návšteva z Ameriky a milé stretnutie s rodinou

Vystáhovalectvo do zámoria— za „veľkú mláku“ ako sa tomu zvyklo hovoriť, či za lepším svetom, bol fenomén, ktorý zastihol v niekoľkých vlnách vtedajšie Uhorsko a neskôr aj Československo. Ľudia odchádzali do Ameriky, Kanady či Argentíny za lepším životom. Dôvodom bola veľká bieda, hlad, neúroda a nezamestnanosť. Odchádzali muži, mládenčí, ženy s deťmi i bez nich.

Cesta bola strastiplná, bez peňazí a jazykových znalostí sa vydávali na neznámu cestu. Vystáhovalectvo neobišlo ani našu obec. Z Kostolian odchádzali mnohí, takmer z každej rodiny.

V roku 1907 sa ako 17-ročný vydal na cestu aj František Kopilak (nar. 1880). Jeho predkovia pochádzali z Opátky a živili sa ako baníci.

V Amerike prežil František svoj život a zanechal potomstvo. Dnes po rokoch sa jeho vnuk Fred Kopilak rozhodol vydať na cestu po stopách svojho deda. Stopa viedla práve do Kostolian. Prvýkrát v živote vyše 70-ročný Fred navštívil aj so svojou manželkou našu obec a bolo mi čťou, že som sa mohol na tomto príjemnom stretnutí podieľať. Bolo to veľmi príjemné a dojemné sledovať, ako sa rodina, ktorá sa nikdy nepoznala, stretla a zvitála. Fred s manželkou sa oboznámil s dedinou, navštívil cintorín—hroby svojich predkov a príbuzných a kostol. Nasledovala návšteva rodiny Kopilákovej a Kišidaiovej.

Veríme, že rodina zostane odteraz napriek „veľkej mláke“ v kontakte.

Anton Medvec

Stretnutie Kopilákovcov a Kišidaiovcov na obecnom úrade

František Kopilak s manželkou Alžbetou a synom Štefanom

Spoločenská kronika

Narodení:

Olívia Kövaryová	25.05.2016
Juraj Capko	11.07.2016
Katarína Knapová	24.08.2016
Nikolaj Nemčík	07.09.2016
Nikola Belková	13.09.2016

Vítajte medzi nami!

Jubilanti:

Verona Trojčáková	06.06.2016	80 r.
Hilda Nigutová	20.06.2016	90 r.

Helena Klesová 09.07.2016 85 r.

Mária Tomisová 22.08.2016 80 r.
Mária Zátorská 26.08.2016 80 r.

Srdečne blahoželáme!

Zomrelí:

Imrich Redaj	06.07.2016
Margita Hlubeňová	20.08.2016

Odpočívajte v pokoji!

Pozdravenie učiteľov – dôchodcov v Základnej škole Družstevná pri Hornáde

Pri príležitosti Dňa učiteľov vedenie Základnej školy Družstevná pri Hornáde v spolupráci s Obecným úradom v Družstevnej pri Hornáde uskutočnili stretnutie a pozdravenie bývalých učiteľov, teraz dôchodcov našej školy. Bolo to krásne, dojímavé stretnutie, plné emócií a spomienok. Veď mnohí sa po odchode do dôchodku stretli po dlhých rokoch.

Starosta obce Ing. Ján Juhás a riaditeľka školy PaedDr. Anna Vajdová ocenili bývalých učiteľov Pamätným listom a spomienkovými darčekom, spoločným obedom, posedením a zápisom do pamätnej knihy školy. Na stretnutí sa zúčastnil aj starosta obce Kostol'any nad Hornádom Mgr. Anton Medvec a za rodičov Jana Juhásová.

Za bývalých kolegov za uskutočnené stretnutie, ocenenie poďakoval Mgr. Ján Trojanovič. Vďaka Vám!

K tomuto dňu bola na chodbe školy inštalovaná tabuľa s menami najdlhšie /viac ako 25 rokov/ pôsobiacich učiteľov na tejto škole. Sú to:

Mgr. Ján Trojanovič	1961—2013	52 rokov
Terézia Rusňáková	1959—1999	40 rokov
Mária Nalevanková	1969—2009	40 rokov
Jana Tarášková	1973—2012	39 rokov
Mgr. Jozef Nagy	1962—2000	38 rokov
Zuzana Nagyová	1962—1999	37 rokov
Anna Tóthová	1966—2000	36 rokov
Mária Savková	1971—2005	35 rokov
Margita Kurucová	1966—1999	33 rokov
Irena Olejníková	1969—2000	31 rokov
Mgr. Valéria Hajnalová	1979—2004	25 rokov
Darina Kontrošová	1990—2015	25 rokov
PaedDr. Agáta Prevužňáková	1985—doteraz	
PaedDr. Anna Vajdová	1987—doteraz	

Posedenie pri spoločnom obede s krátkym kultúrnym vystúpením žiakov školy

Zo stretnutia sú uverejnené fotografie na webstránke školy.

Mgr. J. Trojanovič

DEŇ RODINY

*Dvanásteho júna
v obci Kostoľany
konala sa akcia
s názvom Deň rodiny.*

*Na rannej omši slávnostne
zbor svätého Štefana
po prvýkrát radostne
na slávu Božiu zaspieval.*

*V tento deň aj hasiči
svoju slávnosť mali,
90 rokov prešlo,
keď s hasičstvom začali.*

*V programe sa ukázali
hostia a aj domáci,
tancom, spevom potešili
v hľadisku ľudí sediacich.*

*Škôlka, škola, Karička,
to boli naši domáci,
Tarnovčan, aj Žijem hudbou
a Slnovrat na konci.*

*Pre deti veľký úspech malo,
že mohli prežiť všetko hravo.
Kúpali sa v pene, strieľali zo zbraní,
prenášali vodu, vo vreči skákali.*

*Komu patrí vd'aka,
za túto zábavu?
Školám, starostovi, poslancom,
ba aj ľudom z davu.*

*Ďalej patrí vd'aka
dôchodcom, poľovníkom,
že pripravili chutný guláš
nedočkavým jazykom.*

*O rok sa zasa stretneme
na dobre známej akcii,
isto názov poznáte,
veď je to Deň rodiny.*

Daniela Medvecová

Zábery zachytávajú atmosféru Dňa rodiny

Rekonštrukcia zvonov farského kostola

Mnohí zaiste postrehli pri poludňajšom či večernom zvonení, že zvony znejú akosi inak. Niektorí dokonca sa sťažujú, že je ich počut' slabšie. Je to spôsobené komplexnou rekonštrukciou zvonov farského kostola, avšak nie preto, žeby bola rekonštrukcia zlá. Práve naopak, vďaka nej sa odstránil už takmer havarijný stav na doterajšom pohone zvonov.

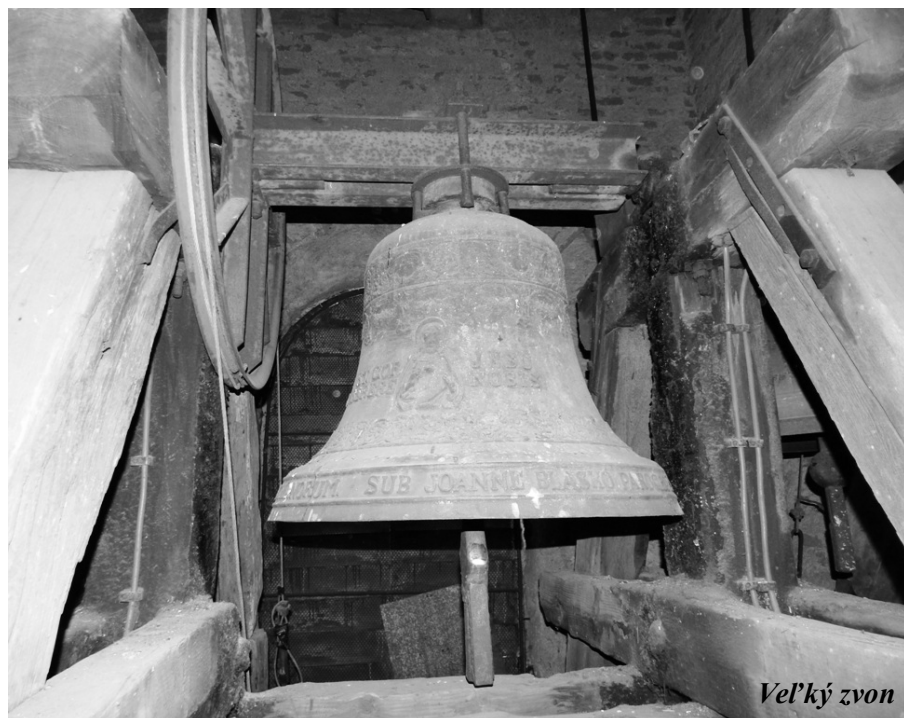
Starý pohon bol založený na lanovom pohone zvonov, pričom napnuté lano potažovali elektromotory pripevnené na podlahe priestoru zvonice. Tento pohon je zo všetkých najmenej šetrný k zvonom a za roky prevádzky spôsobil značné opotrebovanie zvonov, opotrebovanie úderového venca, ale mal negatívny vplyv aj na statiku veže. Nehovoriac o nevyhovujúcom stave elektroinštalácie. Zvony tak preto okrem ranného, poludňajšieho či večerného zvonenia bili predovšetkým na poplach.

Rekonštrukcia zvonov spočívala predovšetkým v úprave zavesenia zvonov, výmene zvonovej hlavy, odliatu nových sfíc — primeraných parametrom zvonov, inštalácii nového pohonu pomocou lineárnych motorov. Tento pohon patrí po ručnom zvonení k tým šetrnejším formám. V princípe sa už zvona nedotýka žiadny prevod, lano. Taktiež prebehla rekonštrukcia elektroinštalácie, spevnenie zvonovej stolice, vyváženiu zvonov, vyčistenie zvonov a možnosť diaľkového spínania zvonenia. Celková hodnota rekonštrukcia bola v náklade okolo 8 500 Eur.

Keďže odborníci z firmy Zvonex, ktorá prevádzala rekonštrukciu, usúdili, že vzhľadom na opotrebovanie úderového venca veľkého zvona a na porušenie statiku kostola je správne, aby zvonenie sa realizovalo citlivejšou formou, preto sa na ranné, poludňajšie a večerné zvonenie začal používať namiesto veľkého zvona stredný zvon. To spôsobilo, že zvonenie sa javí tichšie. Po určitom čase, ak sa preukáže, že stavba je zastabilizovaná a nedochádza k ďalším statickým poruchám, bude snáď možné počas dňa opäť začať využívať veľký zvon, ktorého zvuk je prenikavejší.

Zároveň Vás 23.10. 2016 (nedeľa) o 17.00 hod. pozývame na posviacku obnovených zvonov spojenú s prezentáciou ich histórie a priebehu rekonštrukcie. Bude možnosť obhliadky zvonov, teda umožnený vstup do veže kostola.

Mgr. Anton Medvec

Veľký zvon

POZVÁNKA

Rímsko-katolícka farnosť
sv. Štefana
a Obec Kostolany nad Hornádom

Vás srdečne pozývajú

**v nedeľu 23. októbra 2016
o 17.00 hod.**

**na posviacku obnovených
zvonov spojenú s prezentá-
ciou a obhliadkou veže.**

Témy prezentácií:

Kostolianske zvony —
história a obnova zvonov farské-
ho kostola sv. Štefana

História spod zeme —
prezentácia výsledkov archeolo-
gického výskumu prvého kostola,
uskutočnenom v roku 2015.

Hrob padlého vojaka —
obnova hrobu padlého vojaka na
starom cintoríne.

Účinkuje Zbor sv. Štefana Kosto-
ľany nad Hornádom.

Počas podujatia bude možný vý-
stup do veže kostola a obhliadka
zvonov.

Stredný zvon

Milí občania, znova sme tu s novými informáciami zo života farnosti.

V piatok 3. júna sa v kostole v Malej Vieske uskutočnila sv. omša o 18. hodine za účasti hostí, pátrov augustiniánov z Košíc. Bolo to stretnutie mladých dekanátu Košice – Východ a našich birmovancov a animátorov. Otcovia augustiniáni si pre mladých pripravili pekný program pozostávajúci z prednášky a po sv. omši zo slávnosti Najsvätejšieho Srdca Ježišovho mali aj adoráciu.

V nedeľu 12. júna sa konal 1. ročník Dňa rodiny v parku v Kostolnoch. Ráno o 9.30. hodine bola slávnostná sv. omša v kostole sv. Štefana obetovaná za rodiny našej farnosti, pri ktorej mal úspešnú premiéru nový spevácky zbor pod vedením pani Daniely Medvecovej. Celé podujatie sa začalo o 14. hodine sprievodom hasičov k soche sv. Floriána, kde bolo požehnanie obnovennej sochy, ktoré vykonal pán dekan Stanislav Stronček. Po tomto akte sa miestni obyvatelia a hostia presunuli do miestneho parku, tam oslavy pokračovali kultúrnym programom. Na začiatku predseda hasičov pán Pavol Oravec odovzdal certifikáty a poďakoval sa za službu našim hasičom. V programe vystúpili so svojím predstavením deti materskej a základnej školy pod vedením pani učiteliek, folklórna skupina Karička, folklórna skupina Tarnovčan z Tarnova pri Bardejove, skupina Slnovrat z Bardejova. Pre deti boli pripravené hry, súťaže, skákačí hrad, hasiči, ktorí oslavovali 90. výročie založenia Dobrovoľného hasičského zboru mali penovú šou. Predstavila sa poľná nemocnica, deti s rodičmi si mohli vyskúšať strelbu z luku na terč. Naše pani poslankyňa obecného zastupiteľstva pripravili pre deti skákanie vo vreci. Celú akciu moderoval pán Peter Peko z Tepličan. Pre prvoprijímajúce deti sa uskutočnil výlet do Prešova a Bardejova, a to 28. júna ráno autobusom. V sobotu 2. júla na začiatku letných prázdnin pán dekan pripravil opekačku pre deti a rodičov na farskej záhrade o 10. hodine. Už tradičnou akciou bol 6. ročník cyrilo-metodského pochodu k Irinke 5. júla o 10. hodine pred obecným úradom v Kostolnoch. Pre účastníkov bola pripravená cesta rozprávkovým lesom, hry a súťaže pre deti i dospelých počas cesty. Na začiatku nás privítal strážca lesa, vodník, poľovník, červená čiapočka a pri každom zastavení bola hra. Na Irinke- studničke bol pripravený guláš, ktorý pripravili zamestnanci a pracovníci obecného úradu a bola aj možnosť opekačky. V rovnakom čase od 5. júla do 8. júla prebiehal ďalší ročník letného detského tábora tentokrát v Malej Vieske. Zúčastnilo sa ho 50 detí, ktorých mali na starosti 15 animátori.

V sobotu 9. júla o 10. hodine sme v Pastoračnom centre privítali pútnikov putujúcich z Maďarska do Poľska, bolo ich spolu až 85. Miestny Klub dôchodcov pripravil pre nich občerstvenie v podobe chutných domácich koláčov.

Pre birmovancov bol naplánovaný na 11. júl o 14. hodine zraz na fare a túra po skupinkách na Irinku, kde bola opekačka pre birmovancov a ich animátorov s duchovným otcom.

Mgr. Pavol Kopčo

Zbor sv. Štefana

Dovoľte, aby sme Vám predstavili novovzniknutý Zbor sv. Štefana, ktorý pôsobí pri kostole sv. Štefana v Kostolnoch nad Hornádom.

Vznikli sme pri príležitosti Dňa rodiny 12. 6. 2016, kedy sme po prvýkrát účinkovali na slávnostnej svätej omši. Hlavný dôvod prečo vznikol zbor bola snaha zapojiť ľudí—mladých a starších do diania v obci a najmä priblížiť ich k Bohu prostredníctvom spevu. Sväte omše sú vždy krajšie, keď sa na nich podieľa viac ľudí. Spoločenstvo, ktoré vytvárame, je živé nielen na sv. omšiach, ale aj na pravidelných skúškach, ktoré sa konajú v pastoračnom centre každý štvrtok o 18:00 hodine, alebo po sv. omši, ak sa koná v tento deň. Je to takisto dobrá príležitosť spoznať nových ľudí, odreagovať sa a nábrať nových síl.

Nie je skúška bez toho, aby neodznelo niečo vtipné. Vždy sa snažíme prežiť skúšku v dobrej nálade a väčšinou sa nikomu nechce odtiaľ odísť.

Náš zbor pozostáva zatiaľ zo 7 členov: Veronika Kopčová, Blanka Šašáková, Marika Capková, Ľudmila Kopčová, Helena Štofaníková, Darina Buzogánová a Daniela Medvecová, ktorá je zakladateľkou a vedúcou zboru.

Piesne, ktoré spievame, sa snažíme vyberať spoločne. Každý nápad je vítaný. Keďže sme začiatčníci, dáva nám zabráť nacvičiť pieseň dvojhlasne, alebo dokonca aj trojhlasne, preto musíme na sebe tvrdo „makat“, a to nielen na skúškach. Členovia zboru si neraz uľahčujú učenie nových skladieb tým, že použijú výdobytky modernej techniky a nahrajú si danú pieseň na mobil. Potom si ju môžu kedykoľvek počas dňa púšťať dookola, či už pri varení, pri paši, pri učení a pod.

Veľmi oceňujeme to, že každý jeden, čo je v zbore to robí preto, že chce. Netreba nikoho do ničoho nútiť. S takýmito ľuďmi sa potom dobre pracuje, pretože oni sami si žiadajú ďalšie skúšky, záleží im na tom, aby sa to páčilo ľuďom, ale predovšetkým Bohu.

Zbor mal možnosť spestriť aj sobotňajšiu večernú svätú omšu na Mariánskom odpuste v Malej Vieske. Bola to jeho premiéra na tak veľkolepej slávnosti. Spevy mali dobrú odozvu. Som rada, že som spoznala mojich zlatých spevákov a prajem im veľa síl, aby to so mnou ešte dlho vydržali.

PS: Kto by mal záujem stať sa členom nášho zboru (spevákom, hudobníkom), prídte na skúšku, každý štvrtok o 18:00, alebo po sv. omši. Mrzí ma, že z obce, ktorá mala kedysi prívlastok „spevavá dedina“ a pozostáva z vyše 1200 obyvateľov, farnosť s takmer 4000 obyvateľmi sa nájde len 7 ochotných ľudí, ktorí chcú s takýmito vecami pomôcť.

Bc. Daniela Medvecová

Klub dôchodcov

Členská schôdza

26. jún bol deň, kedy sa dôchodcovia zišli na riadnu schôdzu, aby oslávili jubilantov, ktorými tentokrát boli: Mária Holubová /75/, Ján Falát /65/ a Mária Falátová /65/. Na zákuskoch a ostrom, ktoré doniesli jubilanti, si všetci pochutnali. Dobrá nálada bola, keď prišiel Danko Falát s kamarátkou a zaspievali a zahrli starým rodičom. Prišiel aj Peťo Brutovský s Majou a harmonikou a členkám klubu netreba viac. Ich hlas a hlas harmoniky bolo počuť až na ulicu, nakoľko pre veľké teplo boli otvorené okná miestnosti.

Výlet na kúpalisko

14. júla po horúcich dňoch sme sa išli okúpať do Maďarska – Sárospatak. Na voľné miesta v autobuse sme zobrali príbuzných, najmä deti a nakoľko sme išli skoršie ráno, zastavili sme sa v maďarskom Tesco, kde sme

si mohli nakúpiť nejaké sladkosti. Na kúpalisko sme prišli skoro prví, pri pokladni nebolo ľudí, a tak sme si mohli vybrať miesta, kde sme chceli. Neodradila nás ani ranná búrka, po ktorej vyšlo slnko a kúpanie bolo vynikajúce. Domov sme sa vrátili trochu skôr, keď zašlo slnko, ale každý bol spokojný. Kúpanie sme opakovali ešte 2. augusta.

Výlet do Ľutiny

16. júna 2016 sme sa ráno vybrali na výlet do Ľutiny – dedinky, kde sa nachádza najväčšie gréckokatolícke Mariánske pútnické miesto s titulom Bazilika Minor. Výletu sa zúčastnil aj starosta obce A. Medvec a náš dekan, vdp. Stanislav Stronček. Tento chrám patrí medzi najkrajšie chrámy na Slovensku, aké sme kedy videli. Na vysokej skale stojí kópia pôvodného dreveného chrámu a jeho veža slúži ako rozhľadňa na široké okolie. V areáli sa nachádza aj krížová cesta, cesta svetla a sú v ňom rozostavané miniatúrne drevené kostolíky. Duchovní otcovia, ktorí areál spravujú, nám zabezpečili na obed výborný guláš a náš pán dekan nám odslúžil svätú omšu. Po obede sme sa ešte zastavili na sabinovskom jarmoku a spokojní sme sa vrátili domov. Ďakujeme pán starosta za výlet.

História obce

Obec Ľutina vznikla v 14. storočí. Nachádza sa na území Šarišskej župy. V stredoveku viedla Ľutinou dôležitá obchodná cesta do Krakova. Severne nad dedinou stál šľachtický hrad zvaný Hrádok. Pokojný život bol viackrát narušený „čiernou smrťou“ – morom, ktorý niekoľkokrát postihol túto dedinu i okolie. Od roku

1851 je obec Ľutina známa pre väčšinu ľudí Slovenska. Boli to zjavenia, ktoré spôsobili, že sa obec stala najväčším mariánskym pútnickým miestom gréckokatolíkov na Slovensku.

(pokračovanie na ďalšej strane)

(dokončenie z predchádzajúcej strany)

História Baziliky minor

Do roku 1855 bola Lutina filiálkou hanigovskej farnosti. V roku 1851sa fara presťahovala so Lutiny. Pôvodný chrám, ktorý stál v strede terajšej farskej záhrady, bol, ako obvykle v tých časoch na dedinách, drevený. Lutinský chrám staval neznámy kežmarský majster v gotickom slohu. Jeho veža bola vysoká 22,8 metrov. Táto stavba bola jedinečná v celej Šarišskej župe. Na prelome storočia už neboli jeho priestory vyhovujúce, preto sa diecézne vedenie a farnosť rozhodli, že postavia nový kamenný chrám. Stavbu začal vtedajší správca farnosti. Obetavosťou mnohých veriacich bola stavba v roku 1908 dokončená. Drevený chrám zhorel krátko pred dokončením nového v roku 1908. V roku 1950, keď bola grécko-katolícka cirkev násilne pripojená k pravoslávnej, sa život vo farnosti skoro zastavil. V roku 1968 bola znovu obnovená činnosť cirkvi a počet pútnikov sa opäť zväčšoval. Postupne sa podarilo obnoviť budovu farského úradu a v rokoch 1981-1984 urobiť generálnu opravu chrámu. V roku 1988 Svätý Otec Ján Pavol II. povýšil tento chrám a príslušné objekty na BAZILIKU MINOR. Radosť tejto chvíle bola pre mnohých odmenou za mnohé, často i skryté utrpenia spojené s púťami.

Plnou parou vpred

Koniec leta a začiatok jesene patrí Bardejovskému jarmoku. Tento rok sme ho navštívili v sobotu, 27. augusta, kedy obecný úrad zorganizoval jeho návštevu. A nie hocijakú. Jazda nostalgickým motorákom, tzv. "Bardejovskou strelou" ktorý vychádzal z Košíc a na našej železničnej stanici mal zastávku, bola pre 54 občanov našej dediny jedinečným zážitkom. Drevené lavice, staré okná, ochotný personál vlaku, občerstvenie a suveníry priamo vo vlaku boli zárukou príjemnej jazdy, ktorú spestrili aj oboznámením nás s históriou týchto vlakov.

Je obdivuhodné, že sa nájdu ľudia – dobrovoľníci, ktorí pod hlavičkou občianskeho združenia zachraňujú staré rušne a železničné vozne a veľa voľného času strávia pri ich opravách. Financovanie si zabezpečujú samy, buď sponzormi, alebo jazdami na rôzne udalosti. Toto občianske združenie sa stará aj o Detskú historickú železničku v Čermeli. Preto sme radi, že sme ich mohli podporiť aspoň kúpou cestovného lístka.

V Bardejove sme niektorí navštívili „Šarišské múzeum“ a to „Múzeum ikon“ a „Prírodovedné múzeum“. Na jarmoku bolo mnoho remeselníkov, veľa drevených výrobkov, keramiky, tkané koberce a rôzne iné výrobky.

Plní dojemov sme sa vrátili večer domov, unavení, ale spokojní.

(pokračovanie na nasledujúcej strane)

(dokončenie z predchádzajúcej strany)

Členská schôdza

Je september – čas na ďalšiu členskú schôdzu. V nedeľu, 18-tého sme sa v starej škole stretli na členskej schôdzi, aby sme zhodnotili našu činnosť od poslednej schôdze, ktorá bola ešte v júni. Medzi činnosť, ktorú sme cez letné mesiace mali, bolo upratovanie fary pred odpustovou slávnosťou v M. Vieske, zúčastnilo sa jej 14 členov klubu a 2 nečlenky.

Kúpalisko v Sárospataku sme navštívili dvakrát, a to 14.7. a 2.8.2016. Veľký zážitok nám poskytol historický vláčik „Bardejovská strela“, ktorou sme 27.8. navštívili Bardejovský jarmok.

Veľká vďaka patrí členkám, ktoré napiekli koláče turistom, ktorí putovali z Maďarska do Poľska a na našej fare mali zastávku na občerstvenie.

Predseda klubu informovala aj o akciách, ktoré sa ešte len pripravujú. Bude to opekačka pri obecnom úrade a výlet do Poľska – Nového Targu, na ktorý sa prispeje tým členom klubu, ktorí sa zúčastňujú brigád počas celého roka. Do konca roka sa uskutoční ešte brigáda na ceste na cintorín a v okolí križovej cesty.

Na schôdzi sa zablahoželalo aj jubilantom, ktorými tentoraz boli: Mária Múdra /70/, Jozef Oliver /70/, Milan Bozogaň /75/, Mária Tomisová /80/ a Mária Zátorská /80/. „Všetko najlepšie jubilanti!“ Každý jubilant obdržal kvet a darček od klubu a od obecného úradu. Naopak, jubilanti pohostili všetkých výbornými zákuskami a ostrým. Ďakujeme jubilanti!

Olga Sabolová

Urbariát pozemkové spoločenstvo v Kostol'anoch nad Hornádom

Koncom polroka 2016 sa uskutočnilo valné zhromaždenie členskej základne Urbariátu, ktorá je v našej obci čo do počtu členov jedna z najväčších. V súčasnosti eviduje 158 usporiadaných podielnikov. Základný majetok spoločenstva, ktorý je zdrojom spoločenstva a v jeho správe, pozostáva z:

- 47 098 ha lesa,
- 8 047 ha ornej pôdy,
- 185 637 ha trvale trávnatých porastov,
- 35 768 ha ostatnej pôdy,
- 16 117 ha zastavanej plochy,

- 2 943 ha záhrad.

Rokovanie otvoril a členov privítal pán predseda František Šuľa. Program rokovania predniesol Stanislav Medvec.

Správu výboru urbariátu o činnosti za uplynulý rok predniesla Helena Ambrišková.

Správu o finančnom hospodárení ročne uzávierky a návrhu rozpočtu na rok 2016 predniesol Vendelín Capko.

Správu o činnosti dozornej rady, návrh na doplnenie stanov urbariátu a jeho schválenie predniesla He-

lena Ambrišková. K jednotlivým bodom programu nasledovala diskusia. V diskusií vystúpili členovia spoločenstva Ján Klesa, Ján Nigut, Vendelín Capko a Helena Ambrišková. Valné zhromaždenie k jednotlivým bodom prija-
lo uznesenie.

Na záver rokovania Mgr. Stanislav Medvec poďakoval prítomným za účasť a rokovanie ukončil. Nasledovalo vyplácanie podielov.

Ján Klesa

INZERCIA

PREDAJ MEDU

priamo od včelára
Jozefa Zubrika

kvetový 6€

medovicový 8€

tel.č.: 054/4795534

e-mail: daniela.medvec@gmail.com

Klenoty Škandinávie

V termíne od 8. do 18. augusta sa v našej farnosti uskutočnila púť s názvom Klenoty Škandinávie, na ktorej sme si pozreli najkrajšie fjordy, vodopády, zem Trollov a Vikingov, návštevou krajín Poľsko, Švédsko, Nórsko a Dánsko.

Púť sme začali sv. omšou v sanktuáriu Božieho milosrdenstva v Lagiewnikach pri príležitosti Roku milosrdenstva. Po nočnom prejazde autobusom sme strávili deň v hanzovnom meste Gdaňsk, ktoré spolu s Gdyniou a Sopoty tvorí aglomeráciu Trojmestie. Tu sme navštívili gotický kostol sv. Brigity, spolupatronky Európy, ktorý je raritou vďaka jantárovému oltáru. Na krátku chvíľu sme sa zastavili na peknej piesočnej pláži, aby sme sa schladili v Baltskom mori.

Nasledujúci deň sme sa plavili trajektom z Gdańska do švédskeho prístavu Karlskron. Pre mnohých bola táto plavba jedinečný a nezabudnuteľný zážitok s krásnymi výhľadmi na šire more, mnoho malých ostrovčekov a pevností v mori.

Ďalšie dva dni sme strávili prehliadkou známych miest ako Skara, mesto kde žila sv. Helena, Skovde, mesto jej rodiska, kde sme si prezreli kostol sv. Heleny. Neskôr mesto sv. Brigity – Vadstena, kde sme navštívili kláštor a kostol s ostatkami sv. Brigity, spolupatronky Európy, zámok kráľa Gustáva Vasu a najstaršiu radnicu vo Švédsku.

Nasledujúci deň sme strávili prehliadkou mesta Štokholm, ktoré sa nazýva aj „Benátky severu“. Prehliadku sme si spríjemnili plavbou po zálive, taktiež sme mohli navštíviť skanzen, múzeum, v ktorom sa nachádza loď Vasa — kráľa Gustáva Vasu, ktorú vytiahli z morského dna po 333 rokoch, alebo sa len poprechádzajú po nádherných parkoch. V závere sme si pozreli najväčšiu škandinávsku katedrálu v meste Uppsala.

V druhej polovici púte sme sa presunuli do Nórska,

kde sme navštívili 3. najväčšie mesto tejto krajiny—Trondheim. Mali sme možnosť vidieť katedrálu sv. Olafa postavenú na hrobe nórskeho kráľa, ktorá je najkrajšou stredovekou budovou v Škandinávii. Pekné výhľady sa nám naskytli aj z mosta Bybrua na okolité farebné domčeky postavené na rieke Nidelva. Večer nás čakalo ubytovanie v lone nórskej prírody, v chatkách blízko fjordov.

Na ďalší deň sme putovali za najkrajšími fjordmi. Prešli sme si známu Cestu trollov, preplavili sa trajektom cez fjord Norddalsfjorden ku fjordu Geirangerfjorden, ktorý je spolu s turistickou osadou Geiranger pamiatkou UNESCO. Preplavili sme sa týmto fjordom ku vodopádom Sedem sestier, Nápadník, či Nádej, kde sme si vypočuli zaujímavé príbehy. Po kochaní sa touto krásou nás čakala ďalšia výzva, a to prechod oblasťou najväčšieho ľadovca Európy-Jostedalbreen ku najhlbšiemu fjordu Sognefjord.

Nasledujúce doobedie sme strávili v meste Bergen, kde sme mohli vidieť hanzovné domy zapísané v UNESCO, zastavili sme sa aj na známom rybom trhu. Poobede sme sa presúvali na východ Nórska trajektom cez fjord, serpentínami, priesmykmi.

Predposledný deň sme strávili v hlavnom meste Nórska v Osle, kde sme videli chrám sv. Olafa, pešiu zónu, parlament, národné divadlo, univerzitu a kráľovský palác, kde sme si mohli oddýchnuť v kráľovskej záhrade.

Posledný deň sme prechádzali Oresundským mostom, ktorý spája dánske hlavné mesto Kodaň a švédske Malmö ponad Sundský prieliv. Cesta ním trvá 35 minút, je to najdlhší kombinovaný most (železnica/cesta) na svete, ktorý pri Kodani prechádza do tunela z dôvodu blízkosti kodanského letiska. Deň sme strávili prehliadkou Kodane a blízkeho prístavu, čím sme zakončili našu púť po Škandinávii.

RNDr. Veronika Kopčová

